

ՊՆԱԳԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՐՔ Է ԱՌԱՆՈՒՄԻՆ 10—20
(ԲԱՐՔԻ ԿԵՐԱՆԻ Կ ԱՌՈՆ ՕՐԵՐԵՅ) .

ՅԱՅԴԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ Է ԱՄԻՆ ԻԿԱՎՈՐ
ՅԱՅԴԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԱՄԱՐ ՎՃԱՐՈՒՄ ԵՆ
Ի ԲԱՐՔԱՆՆԵՐ ՆՈՒՂԱՆՈՒՆ 10—20 ԿՐԱԿ .

ՏՎԱՐԱՆԻ ԱՆՆԵՔՈՒՆ ՈՋ 87 .

ժամանակ, պահանջելով կարհնէտի
հրաժարականը, Սուլթանը անխնայապէս
ուղարկեց իր առաջին ադիւտանտին
լայտնելու զօրանքներին իր ուղղութեան
է յորդրելու վերադառնալ՝ զօրանոց-
ները, խոտանալով առաջարկել կարիւ-

նէտին հրաժարվել անմիջապէս պատե-
րազմը վերջնականորէն յետոյ Երկար
բանակցութիւններէ յետոյ զօրամա-
սերը վերադարձան իրանց զօրանոց-
ները պայման դնելով, որ ոչ մի օֆի-
ցեր չհարձակվի պաշտօնէն և զօրա-
մասերը մնան իրանց զօրանոցնե-
րում, ուր և չուղարկվին ուրիշ զօր-
քեր:

Գերեթախիմուս Իզդէր - փաշայի
Կ. Պօլսի գալը նոյնպէս կապ ունի
Ճաթաղալու շարունակով յազմաւոր-
ներէ հետ, ուր զօրքերը պահանջու-
ն են կարենէտի հրաժարականը: Երկու
կողմէն եղել են սպանածներ ու վի-
րաւորներ:

Մահուդ Շէվքէթ-փաշան վերա-
դարձաւ Գալիպօլիսը, ուր մեկնել էր
զօրամասերի հրամանատարներէ միջև

սկսված ոտարձանութիւններին վերջ
դնելու նպատակով:

Կառավարութիւնը փոխեց իր կար-
գադրութիւնը, որի համաձայն պատե-
րազմի դաշտին էին ուղարկվելու զինու-
թանի վարժարանները աշակերտները,
երկու կողմի վրէժները իրանց բռնած զէրքերը
կօմիսէտի վերաբերութեամբ:

Հակառակ թիւքաց լրագրիւններ
հաղորդածի, բոլորը դերձարեւութիւն
հարկերը չէ անցնում: Հաղորդում են,
որ թիւքերը շատ խիստ են վարվում
գերիներէ հետ:

Լուրերէ համաձայն Ադրիանուպօլ-
սի բերդապետը բերդի յետագայ պաշտ-
պանութիւնը գտնում է անհաբեր կեն-
սական միջոցներէ բացակայութեան
պատճառով:

Կը վախճուի որ այս դէպքը իր բաժա-
զանքն ունենայ նաև Ուլնիոյ շրջանակին
մէջ... աւելի ծանր հետեւանքներով:

Բարեկազմաբար հրեանք չէ տարածուած,
այս քիչ ոչ մէկը միայն վաղ շինուած
փայտաշէն տուններուն բռնկումով ամ-
բողջ քաղաքը կրնար մոխրակոյտի մը
վերածուի... ինչ որ թիւքս փախաբռնած
բանն էր:

Դէպքէն քանի մը օր առաջ, միևնոր
անձերուն և դէպքերուն ազդեցութեան տակ
Հալլէի կաթողիկոսական փոխանորդ Սա-
րաճեան հայր սուրբը ալ իտքէն կաթուած
ստացած էր:

Մարտի 15-ին որ փայտաշէնաց այս
տեսքով վախճանովը կառավարութիւնը դա-
դարեցնել էր խտուրթները:

Որքան զոհուածութեամբ կը շնչեն
Սարաճեան վարդապետին գործունէութիւնը,
զօրազաւարտ նոյնը կարելի չէ ըսել Ձէյ-
թիւնի կաթողիկոսական փոխանորդ Եով-
հանէս վ. Գարանֆրիկանի, մասին, ընդա-
հանող անձնագործութիւն մը, որ հետու է իր
տեղին և զիրքին պահանջած յատկութիւն-

ներէն և ստիպողական կը դարձնէ կարող
մէկու մը հոն զրկուիլը:

Վեհափառ անցեալները տեղական այդ
կարգի խնդրոց կարգադրութեան համար,
անորոշ Գարանֆրիկանէն, Ձէյթիւն և Ուլ-
նիս դրկեց Հալլէի առաջնորդ Երեսէս
Եպիսկոպոսը:

Դժբաղդաբար կը պակսին, վեհափառ
արամադրութեան ներքե, կարող էին զոհեցա-
կաններն: Եւ սակայն ժամանակը փափուկ է,
և կարժէր Ուլնիոյ նման կարեւոր տեղ մը
անհովիւ և անզուրկ չզգել:

Մոռնալ տեսնելու հոգը տաւ—Արա-
նա—Էրեսէս վեհափառ կաթողիկոսը: Կը թուի
թէ ժամանակ մը պիտի մնայ:

Տեղիս օտմանան որքանօքնին նախորդ
անօրէն ընկեր Վահան հրաժարած ըլլա-
ով, կուսակցութեան որոշումով և առաջ-
նորդաբանի թոյլտուութեամբ այդ պաշտօնը
յանձնուեցաւ Արանայի ազգ. վարժարանաց
նախորդ անօրէն Միսակ Գոյունձեանի
(Ասանաք):

Հոս անստուգութիւն զատ ուրիշ ոչինչ
չկայ:

տեսնել, Պարսկա-Հնդկաստանի թիւքական
կառավարութեան բարդ գործի գլուխ էր
կանգնած մի առաջնորդ, որ մի պատրաս-
տութիւն և ոչ ձիւր ունէր մի լայնածաւալ
թիւք, որովհետեւ է մերը, կառավարելու
վերջին մի քանի տարակալ գործերը հրա-
պարակել վրա են, և մեր նպատակեց զուրկ
է մի առ մի թիւք կառավարած թուրք այն
սխալները, որ ուղղելու համար պիտի
գիտնանք թիւքի դեկը նորից անկարող
մարդու չը լայնանայ:

Պարսկա-Հնդկաստանի առաջնորդի դե-
պը շատ ծանր ու պատասխանատու դեր է,
նա մի միայն ստիպ դեկավար է թիւք հո-
գեւոր գործերին, այլ և զուրկ վարչական
զարգացման բարձրագոյնական գործերը: Ու
բնիմ քիչ խօսքը, որ նա պէտք է օժտված
լինի մատուր ու բարոյական կարողու-
թեամբ, ընդունակ՝ առաջնորդելու թիւք
հայրերին:

Եւ նոյն բարեմասնութիւններով օժտված,
համապատասխան թիւքնաժող մը թիւք ա-
ռաջնորդական պաշտօնին՝ մենք գտնում
ենք երկու անձնագործութիւն, իսկ իրողութե-
անք ներքին՝ Ատրպատականի փոխանորդ
Բաքաւա վարդապետը:

Վերջինս բնակավայր գործունէութիւնը
իր փոխանորդական պաշտօնի մէջ՝ թողի-
ք և անժողովայն յիշատակները: Եւ այսօր էլ
որպէս մի եղանակ հեղինակական, ունի կա-
րող պաշտօններ էլ միջամտում: Սակայն
այդ հանգամանքը թույլ չէ տալիս մեզ հա-
ւատալ, որ մեր թիւք կարող է ունենալ
նրան առաջնորդ: Նա անհրաժեշտ է էլ
միջամտել և մենք կարծում ենք՝ էլ միջամտել
էլ նրան ձեռքից չէ տալ: Ուրեմն մնում է
մեզ Կարապետ Կաթողիկոսի թիւքնաժող
թիւքն սպասման առաջ քաշել:

Կարապետ Կաթողիկոսին մենք ծանօթ
ենք լրագրութեան թիւք վարդապետ եղած
ժամանակ, երբ նա պաշտօնավարում էր Ե-
րեսէս թիւքնաժող թիւք Կաթողիկոսի
թիւքն ունեցող թիւքնաժող էլ ցոյց է տը-
նել իր վարչական փոխութիւնը և այդպիսի
սով ձեռք բերել հեղինակութիւն թիւք ժո-
ղովրդի և թիւք տարածքի առաջ:

Կարապետ սրբազանը հաստատուն հար-
եացքներ և խոստումներ տուաւ անձն է
զիւնք պահել իր ինքնուրոյնութիւնը, և այդ
զիւնքի լրագրութիւն է, որ գոյն կարող է
տալ մեր կանգնելին:

Ուրեմն ցանկալի է, որ ներկայ ընտրու-
թեան ժամանակ զգալով գործի ծանրու-
թիւնը, մենք մի փոքր գիտնաբար կա-
տարենք մեր պարտքը: Եւ թիւք այդ ողջ
մտնանքը գործին, այն ժամանակ Պար-
կա-Հնդկաստանի ընդհանրական թիւքն
հարապետ սրբազանի՝ կուսակցութեան մի արժա-
նաբեր ու կարող առաջնորդ, ընդհանրա-
արդարացիութեամբ ժողովրդի յոյժներ
ու սպասելիքները:

Ընտրող

ՀԱՅԿԱՎԱՍՆ ՀԱՐՑԸ

ԿԻՆԿԵԱՆ ԽԱՐԻԿՆԵՐԻ

Արանայ, 22 յունիս

Մանր պատմարաններ տեղի ունեցան
Հալլէն:

Թէ ինչ պիտի ըլլայ հետեանքը, որոշ
յայտնի չէ:

Կառավարութիւնը շրջապատի մահաբա-
կան հասարակութեանց զօրացում տալու
համար, իր թէ գրեթէ 25-թուան և Հա-
լլէի վախճանական դէմ պաշտպանելու հա-
մար, հնագին թիւք վարչական զրկած էր Ուլ-
նիոյ գահազանի նոյնքը և Հալլէն: Բռնու-
թիւն եկած մօտ 500 ժողովուրդ էր՝ նոյն
նպատակով Հալլէն զրկուած էին:

Ամսոյ 17-ին կառավարութիւնը կիմա-
նայ, որ այս փախապետներն մէկ քանի
քաղաք եկած են, ու անմիջապէս ներսէն
ու դուրսէն պաշարման տակ կանչել քա-
ղաքը պարզ արհաւիրքի մատնելով հազա-
րաւոր անցնել ազգաբնակչութիւնը:

Հարաւային հաստատութիւնը կը դադ-
րէին, զարգացնել կը գործունէին, և ամեն ոք
զօրազաւարտ գործող պատահարներու դառն
նախազգացումներով կը լցնէին:

Փայտաշէններն երեքը, տեսնելով ի-
րենց փախուկ կողմերէն, անխնայու-
թիւն կուսակցական Հալլէի մօտեցնել
մեծ ջնջող ինքն ինքնաբերական տուն մը, ուր
հաստատուած էին, այլ և այլ յարկերով
մէջ, բացի տան տիրութիւնը նաև Բարիթի-
Օրիանթալի խալիք գործարանը: Այլեւս
խալիք աշխատանքները, Աշխատութեանց տան
ձեռք և Հայուհեացի աղջկանց վարժա-
րանը:

Կառավարութիւնը շրջապատելով տունը
կը սկսին փոխադարձ հրացանաձգութիւն-
ները:

Փայտաշէնները քաղաքը խուճապի մատ-
նելով խուսափելու համար, թէ յարձակող-
ներու կողմէն և միջոցաւ—որով չէ, գիտ-
ցուիլը—տունը կրակ կանչել և ամբողջ-
վին կարելի էր հետ մօտեցնել վերածելով

8—10,000 ոսկի արժող շինքը, խալիքն զօր-
քերը, Այրեւանումն մեքենայքը և Հայու-
հեացի վարժարանի ամեն ինքը, թողու-
նք կառածատրելով անձնական կորուստները:

Այս յուսահատական փորձէն ևս չօգտուե-
լով, երբ ի վերջոյ փախապետները կը փոր-
ձեն դուրս ելիլ, երբն ալ կը սպանուին:

Քաղաքը գերեզմանի մը տպագրութիւն
կընծայէ, և ամեն ոք սպասուի չի գիտի
ինչպէս մեկնել կառավարութեան այս խիստ
ընթացքը մէկ քանի անձանց պատճառաւ:
որոնք, ճիշտ ըսած, աւելի հալլէցիներուն
պատուհանը եղած էին և սակայն կրնային
քաղաքին կործանումին յանգել:

Մեր կարեկցութեան դուրս կը մնան,
հակառակ իրենց փախապետութեան
ներշնչած ցուրտ, փախապետութեան որոնք,
հակառակ տրուած խորհուրդներուն, յամա-
նած էին մնալ քաղաքը և երկրորդ, զայն
մշտակալ արհաւիրաց թատր մը դարձնե-
լով: Բայց մեծապէս նշանակելի է կառա-
վարութեան խիստ վերաբերումը, երբ առ-
հասարակ այդպիսի բերդեր և փախապետ
աւազակներ և աւազակախումբեր գրեթէ
կը պաշտպանուին իրենց...

Պէտք չէ մոռնալ սակայն, թէ այս փա-
խապետութեամբ մասին ևս, ինչպէս իմացանք
կայսերական ներուժն տրուած էր: Հայուն
համար տրուած խոստումը որքան կը յար-
գուի, առիթ կընայ օրինակ մը համա-
րութիւն:

Այս դժբաղդ խնդրոյն մէջ ցաւալի կող-
մը ուրիշ է սակայն: Կառավարութիւնը չը
վարանելով 3 փախուկականի համար ամ-
բողջ իր փոխանակ իր անհատներով երկու վրայ
կը մնան, այս ցուրտ ձեռք ժամանակով,
հարկաւոր անտէր որբերակները, որոնք
կտոր մը չոր հաց կը վախճուին աշխատու-
թեանց այդ յարկերու ներքե: Երեսի վրայ
կը մնան մօտ 4—500, որոնք իր աղիւկ ա-
շակերտները, զարգացնել այրուելուն հետեւն-
քով:

Այս դժբաղդ խնդրոյն մէջ ցաւալի կող-
մը ուրիշ է սակայն: Կառավարութիւնը չը
վարանելով 3 փախուկականի համար ամ-
բողջ իր փոխանակ իր անհատներով երկու վրայ
կը մնան, այս ցուրտ ձեռք ժամանակով,
հարկաւոր անտէր որբերակները, որոնք
կտոր մը չոր հաց կը վախճուին աշխատու-
թեանց այդ յարկերու ներքե: Երեսի վրայ
կը մնան մօտ 4—500, որոնք իր աղիւկ ա-
շակերտները, զարգացնել այրուելուն հետեւն-
քով:

չենք գիտել, թէ ինչ կողմերէն Ասիական ճիւղ
չէ: Չենք յաւակնել մտածել, թէ այս միջո-
ցին երկաթաշէնի ընդունալը բացարձակ
կապէս նոյն մտածելու եղանակն ունին հայ-
կական հարկի լուծման ձեւը մասին, չկայ
ոեկ ժողովուրդը: Եւ մտածման այսպիսի
միտքութիւն մը ունենալը:

Բայց սակայն անհրաժեշտ է, որ այս
պատճառ, աւելի ծանր ոեկ աստի, հայ ժողո-
ղովրդի ամենապատեւած մեծամասնութեան
մէջ կայ տիրական ձգտում մը, այն է՝
հայկական դատի լուծման համար դիմելով
հանդերձ Բերկին դաշնակցութեան ստորագրող
վեց պետութեանց անոնց մէջէն գլխաւոր-
ապէս Ռուսիոյ վրայ յայն քան այդ դա-
տին լուծել լուծում մը ստանալու համար:

Եւ ինչ որ էական է, այնուց պաշտպանական
մարտնչելով լրովին ընդգրկուած են այս
ձգտումը, և անոր համեմատ ծրարքած են
մեր դատին ի նպաստ մեր ունենալը գոր-
ծունէութեան ուղիղները: Անուշա, կայ
փոքրամասնութիւն մը—որուն մէջ կրնան
գտնուիլ կարեւոր անհատական տարրեր—
որոնք համաձայն չեն այս ուղղութեամբ,
բայց այսպիսի պարագայներու մէջ մեծա-
մասնութեան ձգտումն է, որ պէտք է նկա-
տի առնուի, երբ մասնաւոր ժողովրդի մը
պաշտպանական ներկայացուցիչներն այդ
ձգտումին կը հետեւին: Թէ այդ ձգտումը
գործնական իրականացման տեսակէտով
ստացած է որոշ վերջնական ձեւ մը և ընդ-
գրկում է այդ մեծամասնութեան ընդ-
անդամներուն կողմէ, այդ ուրիշ հարց
մըն է:

Բայց ձգտում մը կայ, իրականութեան
մէջ է, և դա՛ն նկատի ունենալ անհրաժեշտ
է՝ մեր ժողովրդին այժմեան հոգեբանու-
թեան ուսումնասիրելով կամ քննադատելու ու-
ղղող ամեն անձի համար, և այդ ձգտումը
այսքան լայն ու հզօր կերպով գոյու-
թիւն ունենալէն յետոյ՝ անոր գործնական
ու վերջնական միակ կաղապարի մը մէջ
թափուիլը դիւրին բան է: Եւ վաղն իսկ
կարող է կատարուիլ, եթէ արդէն չէ կա-
տարուած:

Նկատի ունենալով որ Վիկտոր Բերար,
մեր դատին ծառայութեան մատուցանելու
անկողն տրամադրութեամբ լցուելու հա-
կան հարցի լուծման նպատակու համար
կը վախճուի որ այս դէպքը իր բաժա-
զանքն ունենայ նաև Ուլնիոյ շրջանակին
մէջ... աւելի ծանր հետեւանքներով:

ՆԱԽԱԿ ՊԱՐԿԱՍՏԱՆԻՑ

Թաւրիզ, 4 փետրվարի

Մեր երէկվայ թղթակցութեամբ հաղորդե-
ցինք թիւքն նորընտիր առաջնորդի, դա-
ւաւաւոր իսկ այսօր զօրազաւարտութեան ունեց
զուգուր աւազակներին այն կատարաւոր-
ֆը, որ տեղի ունեցաւ Միւսիլի և Սօֆի-
սի միջև և որին անմիջական մահով գոհ
զնաց զարաւորութեան պաշտօնով վաղար-
շապատել: Թաւրիզ եկող զաւաթը Գարիֆ-
նը, որ թողնում է մի այլը և 5 որբեր:

Թեմակալ հայր սուրբի յետոյ խնդը դա-
շարը, թիւքնալի ծառայ և ուրիշ թուրք
ճանապարհորդները նստում են բնօրնատար
աւազակներին վրայ, եւ որ ամբողջական բան
էր: Մարտնչում զեկվար շօֆֆէրը, յայտ-
նի իրեն ցեղի Բաքաւա մի կու տրամա-
դրում է, աչքերը գալաթի թուած շարու-
նալում է ճանապարհը և արքածին վայել
անգղաբնակութեամբ խորտակում առանց այն
չէ անհամեմատ կասկած բնական կողմը:

Ճանապարհորդները շատերը ստացել են
ծանր թիւքն Զարուածները, միայն
խնդը գրաւարը և մի այլ թուրք առում են,
սպանվում են կատար և բնօրնալի ճշտութեամբ:

Ջուլիֆաթաւի գիւղի վրայ խորտակ-
ւում են ու մահացնում թիւքները: Երեսի
չին, զուգեց սա 7-րդ թէ 8-րդ անգամ է, որ
կատարում է և մարդիկ ճանձնելով պէս
մեծանում ու Զարուածներն են, զորքիւ առ-
ածօրնալով վարչութեան դատապարտելի
անհոգութեան և զեկվար պաշտօնեաների
արքայ զԿ—Կին:

Դեռ խնդը իր թէ չենք չիմում այն հան-
գումները, որ վարչութեան գործածած կառ-
քերը անպէտք են և յարմար չեն այս ճա-
նապարհի համար: սակայն յանձնել ճանա-
պարհորդներին կանգնող արքած զեկվար-
ներին՝ հաղորդակցելով իր խնդը և արդարութեան վաղուցեան ուղարկում
թիւքն ենք յանձնում տխուր երկու թիւք և

ամեն ձեով գործելու պատրաստ մեծ գոր-
ծիչ մըն է, և թէ մեր պարզ հոգեբանութեան
ու մեր դատին այժմեան կողմերն ամ-
բողջ իր ունեցած ծանօթութեան մէջ ան-
հոգութիւնները գտնուիլ կրնայ իր գործու-
թիւքները սխալներու տակին, մտածելի
որ՝ փոխանակ իր անհոգութիւնները հայ մա-
մուլի մէջ քննադատութեան ենթարկելով
բաւականատար՝ լաւագոյն էր և նոյնիսկ ան-
հրաժեշտ էր նոյն ինքն իրեն ժամանակը ընել
թիւքներին թիւքն, որ կայ էր և մեր մի-
ջև, քանի մը օր առաջ ուղղեցի իրեն հե-
տեւի նմանակը, որուն թաղմանութիւնը
Միւսիլի մէջ հրատարակել աւելորդ չեմ
համարի:

Միւսիլի բարեկամս,
Թիւքն տուեց ինձի, յայտնելէ յետոյ ձեզ
իմ խորին երախտալիտութիւնս այն նորա-
նոր պայքարներուն համար զոր կը հանիք
տալ մեր դատին հանդէպ ձեր պաշտօնի
անձնութեան թիւքն: Եւ իմ լուսաւորու-
թիւքները բերել ձեր վերջին յօդուածներէն
ոմանց ինչ ինչ կենտրոն վրայ:

Հայոց մէջ, այս պահուս, չկայ երեք
հոսանք—ձգտում անկախութեան, ձգտում
առական դատման և ձգտում միջազգա-
յին կոնտրոլի: Ոչ մէկ հայ կը մտածէ հայ-
կական թագաւորութիւնը վերականգնելու,
այն պարզ պատճառով, որ այդ զեկեցիկ
երազը ներթափանց անխորհրդելի է:

Հայոց մէջ բան մը միայն կողմէն. Բեր-
կին զայնապիսի 61-րդ յօդուածով նախա-
տեսուած բարենորոգմանց գործադրութիւ-
նը, Օսմանեան Հայաստանին մէջ հաստա-
տումը տեսելով մը վարչական ինքնավարու-
թեան պետութեան կոնտրոլին տակ: Կան
անոնք մէջ—փոքրամասնութիւնն են ա-
տուր—որ կը բաղձան իր կոնտրոլը վեց
պետութիւններուն կողմէ կարգադրուած տես-
նել ուրիշներ — մեծամասնութիւնը — կը
մտածեն թէ Ռուսիան, օսմանական պի-
տութիւնը, և որ ինքն եղաւ Սան-Ստեֆա-
նոյի թաղմանութիւնը միջ մտցնելով 16-րդ յո-
դուածը՝ հայոց հարցը առաջին անգամ Եւ-
րոպայի առջև դնողը, պէտք է Եւրոպա-
յին պաշտօն ստանալ Իտալի հակել, և
աշխարհութեամբ Փրանսիայի ու Անգլիոյ, ու
ընդ Արեւելի բերնոսնէից պաշտպանու-
թեան մասնաւոր իրաւունքներ և պարտա-

անկախում վարչութիւնից փախապետի հո-
գատարութիւն, եթէ ուղղւած է աւազակի
պրեմիում անեղծ պահել հասարակութեան
աչքերը:

Հայր թիւքնալը զիմի է արդէն ուսուց
կուսուցին և խոստումն ստացել, որ վար-
չութիւնը մի կերպ բաւարարութիւն տայ
զոյն որբերին:

Գ. Գ.—Հաստատ տեղեկութիւն է ստաց-
վել, որ Թաւրիզ կը գալ շուտով անցած
տարվայ սարսափներին Թաւրիզ կողմ Մի-
լէ նոյն պաշտօնով: Թաւրիզ երախտալի-
տութեամբ է յիշում նորին փախու թիւքն և
օրէ-ցօր սպասում նրա դադ

Թիւրքմանայիւրս իբր երկրորդ մայրենի
մը իւր նկատման, իր կուստորայիւրս՝ զոր
եւր թէ Թիւրքերոյ և թէ Ռուսիոյ մէջ
սիրեն աւելի քան ուէ ուրիշ մը Մենք
իր քնքալանքով ունինք անկեղծ ժա-
րդիւն համար, և թէպէտ այն աղնիւ-
նքեր, զորս միայն ի նպատակ միայն
մէնի, ապարդիւն մնացան, մենք ոչ
աղ իրեն համար կը պահենք ամենապը-
րին երախտագիտութիւն մը։ Մենք կոչ
ենք իսն երկու մեծ ապրիւուն, որ-
դի երեք թնակազին աշակերտներ
նեն Ռուսիային, ստանալու համար
ծաղրութիւն Բելիկի գաշապըրն
որ յօդառանք Մենք մինեոյն կոչ
դղենք երբեակ նիզակակցութեան պի-
թիւններուն, մենք չենք կընար խորհիւ
իտալացի, աստորացի և դերմանացի
ովորները անպագ, լլլան պորթուրի
արտանի հանրէջ ամբողջ ազգաբնակու-
նի մը, զոր կողմէն խելդիւն, ազաննի,
լինէ ընկիւ իտալական ազըւ արդէն
ը համակիրական վերաբերմունք մը ու-
նէ դէպի հայերը, գիտնք թէ ինչ-
յաբարպէ յայտըվով աստորացիք կը
արեն մեր ցեղին ամենաուսուր ներկա-
նքները և միշտ երախտագիտութեամբ
իշխեն, թէ Գեորգիանի ժողովուրդին
իտուրի մը վնեանն բողոքներէն յու-
նք, 1895-ի աշկարին ատէ՛ն՝ 8,000,000
քնն աւելի ազգաբնակ Թիւրքմանայա-
ն՝ մեր որբերը պնդապանիւր համար, և
նպատակէն են Գերմանիոյ մէջ պիտուն-
ն, որ խանդավարութիւն և հետաքրքըր
մեր ինքուրդն մեր պատմութեամբ
գրականութեամբ։ Մեր կնիշ կողդենք
նմ ամբողջ Եւրոպային եւ լիւրոյն
որ այս անպա՛մ Եւրոպայի պետու-
նները պիտի յայտնին համաձայնու-
ն մը գոյացնել և հարկ եղած միշտ
մեզ պիտի առնեն ասպու համա-
քառակալն հայկական հայրենի, որ արեւ-
կան իղծնի վրայ կը ճնշէ, արդար ու-
նակամ լուծուած մը։

Ա. Զօպանեան

